

Europejskie Obserwatorium Ryzyka: Rośnie liczba osób narażonych na zagrożenia psychospołeczne w pracy

Wraz z wprowadzaniem nowych technologii, materiałów i procesów pracy, środowiska pracy ulegają istotnym zmianom. Modyfikacje sposobów planowania i organizacji pracy oraz zarządzania nią mogą powodować nowe zagrożenia prowadzące do wzrostu poziomu stresu i, ostatecznie, do poważnego pogorszenia zdrowia psychicznego i fizycznego. Nowy raport Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy wskazuje, iż główne zagrożenia psychospołeczne są związane z nowymi formami umów o pracę, niepewnością zatrudnienia, intensyfikacją pracy, dużym obciążeniem emocjonalnym, przemocą w pracy oraz zaburzoną równowagą pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym.

Jukka Takala, dyrektor Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA), mówi:

Życie zawodowe w Europie zmienia się kiedykolwiek zastraszającym tempie. Niepewność zatrudnienia, praca na kilku etatach i duża intensywność pracy mogą powodować stres związany z pracą i zagrażać zdrowiu pracowników. Stałe monitorowanie i poprawa psychospołecznych środowisk pracy są konieczne, by stworzyć miejsca pracy wysokiej jakości i utrzymać dobry stan zdrowia pracowników.

Stres związany z pracą jest jednym z największych wyzwań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) w Europie; istnieje prawdopodobieństwo, że wzrośnie liczba osób cierpiących z powodu schorzeń związanych ze stresem, które pojawiają się lub nasilają w wyniku pracy zawodowej. Stres zajmuje drugie miejsce wśród najczęściej zgłaszanych problemów zdrowotnych związanych z pracą zawodową; doświadcza go 22% pracowników w UE (dane z 2005 r.).

Z badań wynika, że 50–60% wszystkich traconych dni roboczych ma związek ze stresem. W 2002 r. roczne koszty ekonomiczne stresu związanego z pracą w UE-15 szacowano na 20 mld EUR.

Powstające zagrożenia psychospołeczne zostały zbadane w prognozie eksperckiej i przedstawione w nowym raporcie, trzecim z serii poświęconej nowym i powstającym zagrożeniom, wydanej przez Europejskie Obserwatorium Ryzyka (ERO), integralną część EU-OSHA.

Brak stałej pracy zagraża zdrowiu pracowników

Niepewna praca na ogół oznacza niskie dochody i słabą jakość zatrudnienia, dającego niewielkie możliwości szkoleń i awansu zawodowego. Osoby zatrudnione okresowo lub dorywczo często wykonują najbardziej niebezpieczne prace, pracują w gorszych warunkach i odbywają mniej szkoleń BHP. Praca w niestabilnych warunkach może wywoływać poczucie niepewności zawodowej, które znacznie zwiększa stres związany z pracą.

Intensyfikacja pracy prowadzi do problemów zdrowotnych

Napięte terminy i wysokie tempo sprawiają, że wielu pracowników w UE boryka się z dużym obciążeniem pracą i presją w miejscu pracy. Redukcja etatów, wzrastająca ilość informacji wymagających przetworzenia - skutek nowych technologii komunikacyjnych, oraz większe wymagania wobec mniejszej liczby pracowników mogą także podnosić poziom stresu związanego z pracą.

Przemoc i tyranizowanie stanowią zagrożenie dla pracowników

Problem przemocy i tyranizowania powoduje coraz większe zaniepokojenie. Chociaż dotyczy on wszystkich sektorów zatrudnienia i działalności, występuje szczególnie często w sektorach ochrony zdrowia i usług. Jego konsekwencjami mogą być: obniżenie samooceny, niepokój, depresja, a nawet samobójstwo.

Zaburzona równowaga między życiem zawodowym i prywatnym ma wpływ na rodzinę

Duże obciążenie pracą i nieelastyczne godziny pracy utrudniają osiągnięcie względnej równowagi pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym; dotyczy to przed wszystkim kobiet, które nadal często „pracują na dwie zmiany” - najpierw w pracy, a później w domu. Może to prowadzić do stresu i innych negatywnych skutków dla zdrowia, szczególnie gdy pracownicy nie mają możliwości dopasowania warunków pracy do potrzeb osobistych. Ponad 40% pracowników z UE27, którzy pracują w nadgodzinach, podaje, iż nie osiąga zadowalającej równowagi pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym.

Warsztaty poświęcone omówieniu i zebraniu wyników badań oraz analizie praktycznych sposobów walki z zagrożeniami psychospołecznymi odbędą się w kwietniu 2008 r. w Brukseli. Zgromadzą specjalistów BHP, decydentów UE oraz przedstawicieli pracodawców i pracowników.

Ponadto EU-OSHA planuje badania prognozujące na dużą skalę w celu monitorowania miejsc pracy i zmian społecznych, które prowadzą do powstawania zagrożeń związanych z BHP.

W 2009 r. EU-OSHA przewiduje także rozpoczęcie badań w przedsiębiorstwach we wszystkich 27 państwach członkowskich UE, by dowiedzieć się, jak organizacje - sektora publicznego i prywatnego - postępują z ryzykiem psychospołecznym, oraz jak można je wspierać w efektywniejszym zwalczaniu tych złożonych zagrożeń w miejscu pracy.

Źródło: http://osha.europa.eu/pl/press/press-releases/news_article.2008-01-30_Stress